

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Біолого-технологічний факультет
Кафедра ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА
УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»
ПРИСВЯЧЕНІ 81-Й РІЧНИЦІ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ
ШКОЛИ УКРАЇНИ, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ,
КАВАЛЕРА ОРДЕНІВ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ ТА
СВЯТОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА**

ВІТАЛІЯ ПЕТРОВИЧА КОВАЛЕНКА

**23 вересня 2021 року
м. Херсон**

Список використаних джерел

1. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2019 рік / за ред. С.В. Прийми. Київ, 2020. Т. II. 294 с. derjplemreestr_tom2_2019.pdf (animalbreedingcenter.org.ua)
2. Дряпаченко Е.В. Обзор бегового сезона 2020 года на Киевском ипподроме (Ч.2) <https://docs.google.com/.../1miYB7zLJAmpJ7a6AS2ZR.../edit...>
3. Супрун І.О. Генетичні ресурси рисистого конярства в Україні. *Вісник Сумського національного аграрного університету, серія "Тваринництво"*. 2020. Вип. 3(42). С. 67-76.
4. Ткачова І.В., Россоха В.І., Тур Г.М. та ін. Селекційно-генетичний моніторинг у конярстві і генетичні аспекти збереження порід коней з обмеженим генофондом in vivo. *Вісник Сумського національного аграрного університету, серія "Тваринництво"*. 2016. Вип. 7(30). С. 106-112.

УДК:636.15. 082.25

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ РОБОТОЗДАТНОСТІ КОНЕЙ ВАГОВОЗНОГО НАПРЯМКУ

Хижняк О.С., здобувач другого(магістерського) рівня освіти біолого-технологічного факультету

Соболь О.М. кандидат с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Протягом 2 половини 20 століття завдяки ефективній селекційно-племінній роботі, розвинутій системі племінного обліку, проведення випробувань роботоздатності ваговозних порід покращилася якість племінного поголів'я, були виведені нові, більш цінні лінії, працездатність досягала високих результатів [1]. Коні ваговозних порід, які розводять на території України - російська і новоолександрівська - володіють

відмінними робочими і пристосувальними якостями, ошатним екстер'єром. Вони мають високу вантажопідйомність (понад 20 тонн), достатньо рухливі (2 км з вантажем 1,5 тонни долають за 5 - 6 хвилин, з вантажем 4,5 тонни за 15 - 20 хвилин. До того ж ці коні також здатні використовувати найдешевші об'ємні і грубі корми, невибагливі до умов утримання, прості у догляді, спокійним темпераментом, прагненням до роботи з людьми. Тому ці коні є основними покращувачами в робочому конярстві, а також широко використовуються як користувальні тварини [2]. Цінною якістю ваговозного коня є його здатність до швидкого росту і розвитку, при нормальних умовах годівлі лошата дають 2 кг середньодобового приросту, у віці двох років молодняк радянської ваговозної породи – найкрупнішої серед вітчизняних - досягає майже повного розвитку, а це до 700 - 800 кг живої маси [3]. Позитивні моменти розвитку ваговозного конярства полягають не тільки в перспективах поліпшення якості конепоголів'я, але і подолання безробіття в сільській місцевості [4].

У наступні роки в конярстві, зокрема, ваговозного напрямку, відбулися погіршення матеріально-технічної бази, скорочення поголів'я, зриви ведення племінного обліку, з 2008 року не проводяться випробування на працездатність [5]. Стан ваговозних порід коней вітчизняної селекції залишається критичним, чисельність племінного поголів'я та економічна доцільність їх розведення знижуються [6]. У такій ситуації перспективним шляхом поліпшення стану ваговозного кіннозаводства є організація заходів, які повинні надати широким колам виробників аграрної продукції можливість дізнатися про економічну та іміджеву привабливість придбання чистопородних ваговозних коней для різних цілей [7]. У розвинутих країнах світу у зв'язку з новими економічними умовами велика частина ваговозних коней перейшла з групи робочих тварин в дозвільне конярство. У світі проводять численні шоу і різноманітні змагання ваговозних коней [8]. Такі всесвітньо відомі

ваговозні породи як першеронська, брабансонська, булонська, рейнська, шайрська, суффольська вважаються невід'ємною частиною їх національної спадщини і для підтримки своїх вітчизняних порід постійно виділяється державне фінансування (рис. 1).

Рис. 1. Жеребець першеронської породи сірої масті на виводці. URL: horsegroomingsupplies.com

Наприклад, Франції існують масштабні програми підтримки першеронської і булонської порід [9]. Така державна політика дає позитивні результати - в провідних країнах світу, як США, Великобританія, Франція і Бельгія попит і популярність на коней визнаних ваговозних порід залишаються на високому рівні [10].

Світовий досвід довів велике значення для популяризації ваговозного конярства є проведення змагань для коней, яке було започатковане в Радянському Союз. Система випробувань була побудована у вигляді триборства та додатковим випробуванням з максимальної сили тяги [11].

Сьогодні аналогічні змагання для коней ваговозних порід організовуються в Сполучених Штатах, Італії та Японії. Крім робочих характеристик, експерти оцінюють екстер'єр тварини, її характер і вміння контактувати з людьми. Так, в Німеччині чисельність представників ваговозних порід залишається стабільно високою. В країні існує політика підтримки цих порід, заходи включають участь в рекламі, щорічно проводяться фестиваль «Титани скакового доріжки», конкурс «Найсильніший ваговоз Бранденбурга», скачки для коней живою масою від 600 кг, змагання з драйвінгу [12].

Така ж стратегія популяризації характерна для розвитку найвідомішої породи коней Франції - першеронської, представники якої отримали визнання у всьому світі: Їх можна зустріти практично на всіх континентах, практично на всіх широтах - від Австралії до Канади.

Одним з найважливіших випробувань ваговозів в Європі є змагання по оранці ґрунту. Основний метод визначення максимальної вантажопідйомності (сили) - це випробування на "силу ривка", тобто на максимальну вагу, який кінь може зрушити з місця. Проводяться також змагання (на всіх алюрах) по доставці вантажу на різні відстані. При цьому маршрут може проходити по гладкій або нерівній поверхні і навіть по оранці [10, 13].

Незважаючи на те, що фермери США можуть собі дозволити купити будь-яку спецтехніку, коні ваговозних порід до цього дня широко використовуються в сільському господарстві. Протягом останніх десятиріч звична робота коней ваговозних порід іноді перетворилася в спорт - в США на регулярній основі проводяться змагання з horse pulling. Ця спортивна дисципліна в повній мірі задіє всі якості коней ваговозних порід - витривалість, силу, велику вагу, об'ємну грудну клітку.

Суть змагань - протягнути досить важкий вантаж на відстань 8 м 38 см від місця старту. Відстань обрано не випадково - згідно з дослідженнями, саме в цьому проміжку кінь-ваговоз може рухатися

вперед, не знижуючи тяглове зусилля і без шкоди для здоров'я. Останній аспект контролюється судьями найсуворіше - коням учасники шиють індивідуальну упряж, яка рівномірно розподіляє зусилля по всьому тілу, коні проходять передстартову медичну перевірку. Переможцем стає той ваговоз, що протягне більшу вагу з максимально доступною швидкістю. Інтерес до змагань великий, адже на відміну від інших кінноспортивних напрямків, в horse pulling задіяні фермерські коні, які у відриві від змагань виконують свою звичайну роботу [14].

Рис. 2. Парна запряжка ваговозних коней на трасі horse pulling [14].

В Японії популярним видом випробувань коней ваговозних порід є Бан ей - випробування ваговозів на тягову витривалість в умовах на доріжці іподрому зі складним рельєфом. Наїзникам Бан ей забороняється використовувати будь-які засоби управління конем, крім віжок. Бан ей включає в себе кілька заїздів - для двох -, трьох -, чотирирічних коней, а також для коней старшого віку [15].

На відміну від традиційних перегонів, в Бан ей головне не швидкість, а сила і витривалість. Коні, які використовуються в Бан ей, як правило, належать до таких порід крупних ваговозного напрямку як першеронська, бретонська та бельгійська, чия жива маса може перевищувати одну тонну (рис. 3).

Рис. 3. Першеронський кінь вороної масті долає пандус у змаганнях Бан ей Испытания тяжеловозов. 18.04.2015. <http://worldgonesour.ru/konevodstvo/1644-ispytaniya-tyazhelovozov.html>

В даний час розвиток вітчизняних ваговозних порід потребує не тільки планомірної селекційної роботи, але і побудування раціональної програми їх популяризації, зокрема, переорієнтації з робочої і продуктивної на дозвільну та спортивну. Досвід європейських колег показує доцільність використання таких форм як фестивалі, шоу, виводки, активна діяльність в мережі Інтернет, взаємодія зі ЗМІ.

Завдяки своєму спокійному і урівноваженому характеру ваговозні коні стали дуже затребуваними для навчання новачків, проведення

виступів на арені цирку, кінних прогулянок, кінного туризму і спортивних змагань, включаючи виїздку та драйвінг.

Список використаної літератури

1. Соколов Ю.А., Матвиенко А.П. Проблемы рабоче-пользовательного коневодства России. *Перспективы развития коневодства в России и странах ближнего зарубежья*: Тез. научн. Конф. ВНИИК. 1994. С. 13-15.
2. Евсеева О. Испытания тяжеловозов. *Коневодство и конный спорт*. 1993. №8. С. 9.
3. Рязанцева А. В. Генеалогическая структура и хозяйственно-полезные признаки лошадей советской тяжеловозной породы в племенных конных заводах. Дисс...канд. с.-х. наук спец. 06.02.10: частная зоотехния, технология производства продуктов животноводства. ФГБОУ «РГАУ – МСХА им. К.А. Тимирязева», 2018. URL: [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки. ryazantseva/disser.pdf](https://www.rgau-mcxa.ru/ru/objekty-nauchnoy-deyatelnosti/ruyantseva/dissertatsiya)
4. Соболев О.М., Хижняк О. С. Соціально-демографічні чинники розвитку масового конярства в Україні. *Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»*: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 67. 662 с С.554-556.
5. Сорокина И.И. Милько О.С., Сорокин С.И. О владимирской породе лошадей. *Коневодство и конный спорт*. 2010. № 1. С. 15-18.
6. Ткачова І.В. Збереження та удосконалення заводських порід коней в умовах обмеженого генофонду. *Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН*. Харків, 2017. № 118. С.180-191.
7. Калашников В.В. Научные основы развития коневодства и коннозаводства России. *Коневодство и конный спорт*. 2006. №3. С.2-6.
8. Цыганок И.Б. Необходимость испытаний лошадей тяжеловозных пород. *Коневодство и конный спорт*. 2003. №3. С.12-13.
9. Meggitt J. What were the percheron horses used for? URL: <https://animals.mom.com/first-plowing-horses-5988.html>

10. The Percheron Horse Association of America. URL: https://www.percheronhorse.org/wpcontent/uploads/2020/03/Percheron_breed_cards_web.pdf
11. Слинько В.Г., Березницкий В.И., Герасимов В.И. и др. Испытание работоспособности лошадей. Рысистые бега. *Materialy VI mezinarodni vědecko-praktika konference "Věda a technologie: krok do budoucnosti*. URL: http://www.rusnauka.com/6_NITSB_2010/Veterenaria/59192.doc.htm
12. Чумакова Я. Коннозаводство: Тихая сила. *Золотой мустанг*. 2017. №8(175) URL: <http://www.goldmustang.ru/magazine/konevodstvo/7768.html> -
13. Испытания тяжеловозов. <http://harnesshorse.narod.ru/drag.html>
14. Horse pulling – американский спорт для тяжеловозов. *Подкова*. URL: <http://www.podkova63.ru/news/khors-pulling-amerikanskii-sport-dlya-tyazhelovoza>
15. [Лошади-тяжеловозы Японии в состязаниях бан эй](https://miuki.info/2017/01/loshadi-tyazhelovozy-yaponii-v-sostyazaniyah-ban-ey/). 26.11.2014. URL: <https://miuki.info/2017/01/loshadi-tyazhelovozy-yaponii-v-sostyazaniyah-ban-ey/>

УДК 636.521.58:636.087.7

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РОСТУ І РОЗВИТКУ ПТИЦІ

Храполович І.В., здобувач освіти біолого-технологічного факультету
Ведмеденко О.В., кандидат с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Поряд з генетичними чинниками умови зовнішнього середовища роблять великий вплив на ріст і розвиток птиці. Знання вимог зростаючого організму в ті чи інші періоди до певних умов дають можливість керувати ростом і розвитком птиці і отримувати більшу кількість продукції в найкоротші терміни [1].

Колесник Я.К., Соболев О.М. ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ СОБАК ПОРОДИ ЙОРКШИРСЬКИЙ ТЕР'ЄР	121
Левченко І.С., Любенко О.І. АЛЬТЕРНАТИВНІ СПОСОБИ УТРИМАННЯ КУРЕЙ ПРОМИСЛОВОГО СТАДА	127
Лихач В.Я., Лихач А.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ УТРИМАННЯ СВИНОМАТОК В ЦЕХУ ОПОРОСУ	131
Любенко О.І., Кузнецова К.М. ВПЛИВ ФАКТОРІВ МІКРОКЛІМАТУ НА ЯЄЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ	136
Марцинюк О.Ю., Любенко О.І., Кривий В.В. УТРИМАННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ПОРІД ПЕРЕПЕЛІВ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	140
Осадча Ю.В. ВПЛИВ ВИСОТИ РОЗТАШУВАННЯ КЛІТКОВИХ БАТАРЕЙ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРОМИСЛОВОГО СТАДА КУРЕЙ КРОСУ «HY-LINE W-36»	144
Панкєєв С.П. СУЧАСНІ СИСТЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РЕЄСТРАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН	148
Панкєєв С.П. ТЕХНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ МІНІ-ФЕРМ	155
Пілюшенкова Ю. А. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ПОРОСЯТ-СИСУНІВ	161
Поліщук Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКОВИХ РЕАКЦІЙ КОРІВ РІЗНОЇ ВГОДОВАНОСТІ	164
Проценко С.В., Левченко М.В. ОСОБЛИВОСТІ ТЕПЛОВОЇ ОБРОБКИ КОРМІВ	169
Самітов Є.О., Кушнеренко В.Г. РІДКА ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ У ПОРІВНЯННІ З ГОДІВЛЕЮ ТРАДИЦІЙНИМИ КОМБІКОРМАМИ	174
Суловицький П.В., Ведмеденко О.В. ЕЛЕМЕНТИ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	184
Ткаченко І.Є., Косенко С.Ю. РЕЗУЛЬТАТИ ВИПРОБУВАНЬ КОНЕЙ РИСИСТИХ ПОРІД НА ІПОДРОМАХ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ СЕЗОНУ 2020 РОКУ	188
Хижняк О.С., Соболев О.М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ РОБОТОЗДАТНОСТІ КОНЕЙ ВАГОВОЗНОГО НАПРЯМКУ	191
Храполович І.В., Ведмеденко О.В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РОСТУ І РОЗВИТКУ ПТИЦІ	198
Чернова Т.В., Корбич Н.М. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТОНІНИ ВОВНИ З ПОКАЗНИКАМИ ПРОДУКТИВНОСТІ ВІВЦЕМАТОК ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ	202